

KINNITATUD
Kaitseväe juhataja 24.03.2021
käskkirjaga nr 74

Kaitseväe peastaap
väljaõppeosakond

**SILMAKAHJUSTUSTE
VÄLTIMISE OHUTUSEESKIRI
OE 1.3**

Tallinn 2021

Ohutuseeskirja koostaja:

Sõjaväeline auaste, ees- ja perenimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
hr Rainer Jõgeva	Kaitseväe peainspektoriteenistus	KV töökeskkonnagrupi juhataja

Ohutuseeskirja väljatöötamisel osalesid või andsid eksperdiarvamuse:

Sõjaväeline auaste, ees- ja perenimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
kpt-ltn Annes Vainamäe	Kaitseväe peastaap	J7-1 jaoskonna ülem
kol-ltn Harles Kosk	Kaitseväe peastaap	APO jõukasutuse võime jaoskond, õhutorjeinspektor
kol-ltn Arbo Probal	Kaitseväe peastaap	APO jõukasutuse võime jaoskond, suurtükiväeinspektor
kol-ltn Priit Heinloo	Kaitseväe peastaap	APO jõukasutuse võime jaoskond, pioneeriinspektor
kol-ltn Valdo Veski	Kaitseväe peastaap	J4-2 ülem
mjr Alar Karileet	Kaitseväe peastaap	APO jõukasutuse võime jaoskond, staabiohvitser
vbl Tarvo Luide	Kaitseväe peastaap	J4-4 staabiallohvitsar
hr Vaido Halliküla	Kaitseväe peastaap	J4-3 spetsialist
pr Kristina Lepist	Kaitseväe Akadeemia	õppevara keeleteoimetaja
pr Anu Taur	Kaitseväe Akadeemia	arvutigraafik

Kooskõlastaja:

Sõjaväeline auaste, ees- ja perenimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
kol Mati Tikerpuu	Kaitseväe peastaap	J7 ülem

SISUKORD

1. peatükk. Üldsätted.....	4
2. peatükk. Nõuded silmakaitsevahendile.....	4
3. peatükk. Silmakaitsevahendi kasutamise kord.....	5
1. jagu. Ballistilised kaitseprillid.....	5
2. jagu. Ballistiline kaitsevisiir.....	5
3. jagu. Gaasimask.....	5
4. peatükk. Juhendamine ja väljaõpe.....	5
5. peatükk. Tervisekontroll ja tagasiside.....	6

1. peatükk Üldsätted

1. Silmakahjustuste vältimise ohutuseeskiri (edaspidi ohutuseeskiri) sätestab meetmed kaitsmaks silmi lenduvate osakeste, tolmu, suure kineetilise energiaga osakeste, torgete, kemikaalide ja UV-kiirguse eest.
2. Ohutuseeskirja peab kohaldama koos õppevaraga „Kannad kiivrit, kanna kaitseprille!“
3. Silmakaitsevahendit kasutades peab järgima tootja kasutusjuhendit.
4. Ohutuseeskirja terminid ja lühendid:
 - 4.1. **silmakaitsevahend** (sh ballistilised kaitseprillid, kaitsevisiir, gaasimask) – isikukaitsevahend, mis kaitseb selle kandjat eriti tugeva põrutuse, optilise kiirguse, kuumade tahkete ainete, tilkade ja pritsmete, tolmu, gaaside, lühiajalise kaarlahenduse või eelnimetatud tegurite koosmõju eest. Silmakaitsevahend on üks komponent pead kaitsvatest isikukaitsevahenditest, mis peab sobima kõrvaklappide, ballistilise kiivri ja gaasimaskiga;
 - 4.2. **kaitseprillid** – silmakaitsevahend, mis jaguneb lahtisteks (ingl *safety glasses*) ja kinnisteks kaitseprillideks (ingl *safety goggles*). Lahtised kaitseprillid on sangadega kaitseprillid. Kinnised kaitseprillid on tihendava materjali ja ventilatsioonivadega kaitseprillid, mis tagavad kaitse tolmu ja pritsmete eest;
 - 4.3. **ballistilised kaitseprillid** – suurendatud vastupidavusega kaitseprillid, millel on tõendatud vastupidavus suure inertsiga osakeste vastu;
 - 4.4. **kaitsevisiir** – kiivri külge kinnitatav altpoolt avatud näokaitsevahend;
 - 4.5. **gaasimask** – hingamiskaitsevahend, mis ühtlasi kaitseb silmi ja nägu keemiliste ja bioloogiliste ohutegurite eest;
 - 4.6. **siseprillid** – optiliste klaasidega prillid, mis kinnitatakse kaitseprillide või gaasimaski külge sissepoole;
 - 4.7. **CE-märgis** – märgis tõendab, et isikukaitsevahend vastab Euroopa Liidu ohutus-, tervise- ja keskkonnakaitsenõuetele;
 - 4.8. **EN 166** – standard EVS-EN 166:2003. Isiklikud silmakaitsevahendid. Spetsifikatsioonid;
 - 4.9. **ANSI Z87.1** – Ameerika Riiklik Standardite Instituut. *Standard For Occupational And Educational Personal Eye And Face Protection Devices*;
 - 4.10. **STANAG 2920** (3. väljaanne) – „Isikukaitsevarustuse klassifikatsioon“, AEP-2920(A);
 - 4.11. **optilised prillid** – nägemisteravust korrigeerivad prillid. Optilised prillid ei ole kaitseprillid ja neid on keelatud kasutada kaitseprillidena;
 - 4.12. **TBK-kaitse** – kaitsemeetmed, mis on määratud kaitseks tuuma-, keemia-, bio- ja radioloogilise relva rünnaku või nende mingil moel vallandumise või selle ohu eest.
5. Ohutuseeskirja haldab Kaitseväge peastaabi väljaõppeosakond.

2. peatükk Nõuded silmakaitsevahendile

6. Sõjaväelises väljaõppes (edaspidi väljaõppes) ja rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil (edaspidi sõjalisel operatsioonil) kasutatavad kaitseprillid ning kaitsevisiir peavad omama nii CE-märgist ja vastama EN 166 ning STANAG 2920 standardile kui ka Z87+ märgistust.
7. Kaitseprillide optilised klassid on:

Klass 1	Klass 2	Klass 3
kõrgeim optiline kvaliteet, pidevalt kandmiseks*	keskmine optiline kvaliteet, piiratud ajal kandmiseks (kuni 4 tundi tööpäevas)	madal optiline kvaliteet, ajutiselt kandmiseks

* iga päev ja pidevalt kantavad kaitseprillid peavad kuuluma kõrgeimasse optilisse klassi.

8. Kaitseprillid väljastatakse koos kaitseümbrisega. Kaitseümbris võib olla prillikott või vutlar.
9. Optiliste prillide kandjale tuleb tagada siseprillid.

3. peatükk **Silmakaitsevahendi kasutamise kord**

1. jagu **Ballistilised kaitseprillid**

10. Ballistilisi kaitseprille tuleb kasutada alati, kui on kohustus kanda kiivrit või kui tegevuse käigus on oht silmi vigastada.
11. Lahtiste kaitseprillide raam peab olema võimalikult ühtlaselt vastu nägu, et silmad oleksid igast suunast hästi kaitstud. Seejuures peab jääma piisav vahe põskede ja kulmude juures (6...8 mm), et õhk pääseks vabalt liikuma ning aktiivsel hingamisel ei muutuks klaasid uduseks.
12. Liikuvast sõidukist vaatlusel ning relva- või sidesüsteemide käsitlemisel peab kandma kinniseid ballistilisi kaitseprille.
13. Sõjalisel operatsioonil kasutatavatel ballistilistel kaitseprillidel peab olema lisaks vahetatav tumedat värvi päikesefiltriga klaas.
14. Sõjalisel operatsioonil kasutatavatel kinnistel ballistilistel kaitseprillidel peab olema lisaks vahetatav tumedat värvi päikesefiltriga klaas.

2. jagu **Ballistiline kaitsevisiir**

15. Kaitsevisiiri peab ette panema, kui väljaõppe või sõjalise operatsiooni käigus võib näopiirkond viga saada.
16. Kaitsevisiiri all on soovitatav kanda kaitseprille, et silmad oleksid kaitstud ka altpoolt näkku paiskuda võivate osakeste eest.

3. jagu **Gaasimask**

17. TBK-kaitse väljaõppes, kus kantakse gaasimaski, ei ole kaitseprille vaja.
18. Juhul kui väljaõppe ajal või sõjalisel operatsioonil tuleb kanda gaasimaski, kuid osaleja nägemisteravus ei võimalda saadud ülesandeid täita ilma optiliste prillideta, tuleb talle tagada siseprillid.

4. jagu **Kaitseprillid**

19. Kaitseprille peab kandma nende tööülesannete täitmisel, mille tulemusena eraldub tolmu või on võõrkehade silma sattumise risk, samuti tööde puhul, mil kasutatakse elektrilisi või pneumaatilisi tööriistu (nt ketaslõikur, ketassaag, elektritrell jne) ning juhtudel kui puututakse kokku kemikaalidega.

5. peatükk **Juhendamine ja väljaõpe**

20. Väljaõppes ja sõjalisel operatsioonil osalejaid tuleb asjakohaselt juhendada ja korraldada neile väljaõpe, mis peab sisaldama järgmisi teemasid:
 - 20.1. silmi ohustavad olukorrad ja tegurid;
 - 20.2. silmakaitsevahendi hooldus ja kandmine;
 - 20.3. mida teha silmavigastuse korral.

21. Väljaõppe läbiviija ja sõjalise operatsiooniga seotud üksuse ülem on kohustatud kontrollima, kas osalejad kannavad kaitseprille.
22. Juhendamise ja väljaõppe kohta tuleb teha märge ohutusnõuete tundmise kontrolllehele.

6. peatükk

Tervisekontroll ja tagasiside

23. Silmavigastuse korral peab kohe pöörduma üksuse meditsiinitöötaja vastuvõtule.
24. Kui silmakaitsevahend ei pakkunud piisavat kaitset ohuteguri eest, tuleb sellest esimesel võimalusel teavitada vahetut ülemat ja Kaitseväe töökeskkonnagrupperi kv.tookeskkonnagrupp@mil.ee